

PISICA ȘI TELEVIZORUL

Imprejurări nefericite ale vieții m-au făcut să-mi depășesc recordul personal de neprivit la televizor, ca și pe cel de nesomn: trei săptămâni lungi am stat în reanimarea unui spital de copil, lângă băiatul meu, grav accidentat. Pentru cineva din afară, e de neînchipuit ce acumulare de tragedii, ce luptă pentru viață, ce urlete de durere, ce suferințe ale unor copii nevinovați conține acest spațiu alb în care timpul e măsurat de picăturile perfuziilor și transuziilor, de respirații prin tubul de oxigen, de pașii surorilor și alertele medicilor. Aici capeți înțelegerea că totul e neesențial față de înfruntarea permanentă viață-moarte, care anulează granițele sociale între cei solideri în suferință și devotament.

Zile și nopți nesfârșite în care actualitățile înseamnă încă un accident de circulație, încă un copil căzut de la etaj, încă unul care a înghițit din greșeală substanțe toxice sau a ars într-o explozie de aragaz. Se operează pe bandă rulantă, uneori nu se mai poate face nimic, buteliile de oxigen de la fabrică înfirzie, doctorii pîdesc mașina, trebuie neapărat făcut un raport-anchetă despre nevoia vitală a unei stații proprii de oxigen a spitalului, desigur o investiție nerentabilă, cum sînt considerate toate cele pentru sănătate și învățămînt, der ce minți criminale pot gândi la rentabilitate cînd miza o constituie viața de copil!

Lipsesc calmantele și singele e drămuț, infirmierele, puține, sînt în același timp și femei de serviciu, după ce spală cîșoțele și sortează pinzeturile pătate de sînge, puroi și dejecții, dau de mîncare copiilor, gîndacii nu pot fi stîrpiți fiindcă nu există frigidere pentru păstrat alimentele, degeaba dă mereu amenzi Sanepidul, un lanț de cauze pornind din lipsa de fonduri face aseptizarea imposibilă.

Am cunoscut și cîțiva doctori tineri — personaje neverosimil de pozitive, desprinsе parcă din schematicismul unui curent literar artificial — care-și fac meseria cu o devoțiune admirabilă dar pe care li pîndește rutina, cinismul și descurajarea din cauza condițiilor primitive în care sînt nevoiți să lucreze.

Am stat de vorbă pe șoptite, acolo în reanimare, unde plîsetele reverberau de falanță și mamele epulzate așteptau cu fruntea rezemată de patul copilului, cu o asistentă bătrîna, adventistă, care refuza banii cu blîndețe și care făcea gărzi pe gratis, numai din dorința de a ajuta cu experiența ei copiilor în suferință.

Secvențe pe care n-o să le uit niciodată, mai cutremurătoare decît orice film sau pagină de carte: agonia fetiței arse, la căpătîiul căreia am stat cu bricheta aprinsă, țărănușul de 8 ani rugîndu-se cu glas înalt «doamne-doamne, fă-mă

bine» (tumoră malignă la plămîni), băiatul Aurel cu piciorul sîng amputat de sus, povestindu-i hemofilulul Neluțu, veșnic într-o baltă de sînge, cum s-a terminat serialul de desene animate, amîndoi prigonii în perfuzii, rizînd. Și fetița de 8 luni Gianina, mîncată de șobolani, cu degetele de la mîini și picioare roase și căpșorul mușcat în trei locuri, pe care mama ei n-a venit niciodată să o vadă, mai avea liganca acasă 6 copii mici. N-a turbat Gianina cum se credea, a fost hrănită și îngrijită ca niciodată acasă și înflorea cu fiecare zi, se făcuse o frumusețe, cu tot capul ei cusut și urmele de colți de pe obrăjori rîdea cu gura știrbă și întindea mînuțele roase să o lei în brațe.

Politica era cu totul absentă acolo, ca și discuțiile despre prețuri, lefuri, privatizare, doar Dumnezeu era invocat de zeci de ori de mamele disperate (și copilul cu poliomielită a scăpat cu viață, în ciuda tuturor previziunilor, nu știu cît detorită lui Dumnezeu, cît unei tinere și frumoase anesteziste care nu s-a temut de contaminare și l-a suflat aer cu gura ei cînd aparatul s-a înfundat, certîndu-se cu ceilalți doctori pentru afit de prețiosul oxigen care nu mai trebuia consumat pentru un caz fără șanse).

În zilele de vizită «știrile externe» ni se păreau din altă lume, oamenii sănătoși cu pasiunile și ambițiile lor, orașul cu mînguri și marșuri — ceva îndepărtat și străin, mă simțeam mai aproape de mama care aștepta rezultatul biopsiei micului Al în decît de propriile rude, iar de fetița amputată care luase chiar înaintea accidentului un premiu la un concurs de dens mi se sfișia sufletul de mîă ca de copilul meu («tanti, cu proteză se poate dansa!»).

Filmele de groază ale fiecărei zile și nopți, banda sonoră cu urlete amplificate din toate saloanele la orele de injecții, figurile părăinilor care așteptau la ușa sălii de operație și brancardele aducînd mereu alți copii, un castan la fereastră peste care ploua mereu, mohorît și telefoane sunînd pe lungile coridoare albe și pustii — toate astea mă urmăresc pînă și în somn și probabil o să treacă mult timp pînă să am răbdarea și interesul să mă uit din nou la «Viața parlamentară» sau la filme poliștice.

În schimb, fiul meu căruia din cauza traumatismului cranian ls-a interzis un timp și cîntul și televizorul se uită la Actualități («cu orice risc»). «Cel mai tare mi-a lipsit în spital pisica și televizorul» — mi-a spus la întoarcerea acasă. «Pisica fiindcă e a mea și televizorul fiindcă fără el n-al subiecte de discuție».

ADRIANA BITTEL

năduf și opinie. Dorința era mai mare decît puțința și atunci...

— Cum ai ajuns la Mătrăguna!
— Cred că impasul nostru, al celor din lăuntru teatrului, este unul repertorial. Prin ce ne putem exprima acum, aici? Înflinirea cu Mătrăguna a fost șocantă și pentru mine însumi. Nu știu în ce măsură cea cu plesa, cît cu Machiavelli omul. Forțat la vremea lui să se retragă într-o căsuță la țară după ce (citez din Micul Larousse) fusese destituit și «legèrement torturé», în acea căsuță deci, înainte de a-și pune ordine în hîrțile pentru acel ulitor Principele, a scris Mătrăguna. Am simțit nevoia să fac și eu ceva asemănător. Plesa e fără îndoială o extraordinară și nu îndeajuns lăudată izbîndă stilistică. Multă vreme înaintea teatrului lui Shakespeare și Goldoni. Mișcarea acestui spirit în spațiu și în teatrul european al vremii sale este atît de asemănătoare cu ce se întîmplă acum, încît m-a tulburat și m-a hotărît să fac spectacolul. Nădăjdulesc să fie unul machiavelic.

— Să revenim la trupă, ea e tema...

— E o trupă extraordinară, dar care

în numărul ei e sărăcică și incompletă. După o perioadă directorial-dictatorială, trece și ea printr-o criză de autoritate (der unde am mei auzit astai). Poate obișnuită să fie forțată, der și mingîlată de același bici, încearcă, dar nu reușește cu ușurință, să-și regăsească un fel nou de disciplinare întru creație. Cred, însă, că impasul acestui teatru și al acestor trupe este semnificativ, serios și grav, și tocmai de aceea am siguranța că își va găsi salvarea. Crizele bibilite, confuze, mondene sau modiste — chiar cu izbînză aparente — aparțin altor teatre. Săritorul de la trambulină care e Teatrul Mic a atins fundul bazinului, deci are toate șansele să se ridice. Într-un fel, fără să-l acuz pe Alexa Visarion de vreun machiavertic, este o cădere accelerată, oarecum voltă, tocmai spre a putea reveni la suprafață altcum.

Concluzii pentru mai tîrziu

Mîntea limpede și organizată a lui Alexa Visarion, felul său de a fi, tranșant, precum și experiența lui americană mă obligă să recunosc faptul că cele mai

la obiect concluzii le-a tras el însuși. Așadar, iată-le redată aproape stenografic:

● Trupe are 37 de actori din 42 de posturi. Datorită lipsei unei legi a teatrelor care să permită funcționarea instituțiilor teatrale pe criteriul de calitate, trupele sînt obligate să rămînă în actuala formulă, deși pe de o parte lefurile nu pot fi plătite pentru un număr atît de mare de angajați, iar pe de alta ei nu pot fi dați afară. Această «schemă» nu poate rămîne. În România, azi, directorul trebuie să justifice existența trupel și nu să fie un animator al ei.

● Încă ne lipsește o disciplină profesională. Iar asprimea în sine, ca și toleranța în sine, nu au valoare. Ele trebuie corelate cu creația. Teatrul ar trebui să fie un colectiv de artiști și nu de funcționari ai artei.

● E nevoie de un mod logic de înțelegere a responsabilităților în cadrul instituției teatrale. De aceea, unul din gîndurile mele e ca în momentul în care Teatrul Mic va intra în normalitate să renunț la conducere și să-mi fac profesia.

MIRUNA IONESCU

